

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 165/2020**

Het principiële vuurwerkverbod, zoals ingevoerd in het decreet van het Vlaamse Gewest van 26 april 2019, schendt de bevoegdheidsverdelende regels

Het decreet van het Vlaamse Gewest van 26 april 2019 « houdende een reglementering op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers, carbuurkanonnen en wensballonnen » voert een principiële verbod in op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers, carbuurkanonnen en wensballonnen. Gemeenten kunnen afwijken van dat verbod. Voor uitzonderlijke gebeurtenissen kunnen zij de toestemming verlenen om op een beperkt aantal plaatsen en gedurende een beperkte periode vuurwerk af te steken, voetzoekers te laten ontploffen en carbuurkanonnen af te vuren. Deze uitzondering geldt evenwel niet voor het oplaten van wensballonnen.

Het Hof oordeelt dat de decreetgever met het invoeren van een principiële verbod op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers en carbuurkanonnen, een aangelegenheid heeft geregeld die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort. Het absoluut verbod op het oplaten van wensballonnen heeft dan weer een marktuitsluitend effect, wat de uitoefening van de bevoegdheid inzake productnormen door de federale wetgever in de praktijk onmogelijk maakt. Om die redenen vernietigt het Hof het decreet. Het Hof gaat niet in op het verzoek van de Vlaamse Regering om de gevolgen van het vernietigde decreet te handhaven. De vernietiging doet geen afbreuk aan het vuurwerkverbod ingevoerd in het kader van de bestrijding van het coronavirus.

1. Context van de zaak

Verscheidene ondernemingen die actief zijn in de vuurwerksector, als professionele ontwerper of afsteker van spektakelvuurwerk, als groothandelaar-importeur of als kleinhandelaar, en een particulier die bij feestelijke gebeurtenissen feestvuurwerk wenst af te schieten, verzoeken het Hof om de vernietiging van het decreet van het Vlaamse Gewest van 26 april 2019 « houdende een reglementering op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers, carbuurkanonnen en wensballonnen ».

Dit decreet voert een principiële verbod in op het afsteken van vuurwerk, het laten ontploffen van voetzoekers, het afvuren van carbuurkanonnen en het oplaten van wensballonnen. Gemeenten kunnen afwijken van dat verbod. Voor uitzonderlijke gebeurtenissen kunnen gemeenten de toestemming verlenen om op een beperkt aantal plaatsen en gedurende een beperkte periode vuurwerk af te steken, voetzoekers te laten ontploffen en carbuurkanonnen af te vuren. Gemeenten kunnen evenwel niet afwijken van het verbod voor het oplaten van wensballonnen.

De vzw « GAIA » komt tussen ter verdediging van het decreet, aangezien het gebruik van vuurwerk nefaste gevolgen zou hebben voor het welzijn van dieren.

2. Onderzoek door het Hof

De verzoekende partijen voeren in essentie aan dat het bestreden decreet een aangelegenheid regelt die behoort tot de federale bevoegdheden inzake springstoffen en inzake openbare veiligheid, brandveiligheid en brandpreventie. Zij zijn daarbij van oordeel dat het bestreden decreet geen bevoegdheidsrechtelijke grondslag kan vinden in de gewestbevoegdheden inzake de bescherming van het leefmilieu en inzake het dierenwelzijn.

Het Hof stelt vast dat de Vlaamse decreetgever met het bestreden decreet tot doel heeft het dierenwelzijn te bevorderen, geluidshinder en zwerfvuil tegen te gaan en woningbranden en lichamelijke verwondingen te voorkomen.

De bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gewesten berust op een stelsel van exclusieve bevoegdheden. Dit impliceert dat iedere rechtssituatie in beginsel slechts door één wetgever kan worden geregeld. Indien een regeling, zoals in dit geval, aanleunt bij meerdere bevoegdheidstoewijzingen, dient het Hof uit te maken waar het zwaartepunt van de geregelde rechtsverhouding ligt.

De bevoegdheden toegewezen aan de gemeenschappen en de gewesten, zijn in beginsel bepaald in termen van aangelegenheden en niet in termen van doelstellingen. De nagestreefde doelstelling van een norm kan aldus in beginsel niet uit zichzelf bepalen of die norm binnen de bevoegdheidssfeer valt van de decreetgever van wie de norm uitgaat.

Het bestreden decreet voert een principieel verbod in op het afsteken van vuurwerk, het laten ontploffen van voetzoekers en het afvuren van carbuurkanonnen, waarvan de gemeenten voor uitzonderlijke gebeurtenissen kunnen afwijken. Het bevat geen enkele norm met betrekking tot de geluidshinder of de luchtverontreiniging die niet mag worden overschreden. Voorts beoogt het alle vormen van vuurwerk, inclusief vuurwerk dat geen geluidshinder of luchtverontreiniging oplevert. Evenmin bevat het bestreden decreet maatregelen die kunnen worden gekaderd binnen het afvalstoffenbeleid waarvoor de gewesten bevoegd zijn. Het zwaartepunt van de geregelde rechtssituatie betreft dan ook het gebruik van deze ontplofbare stoffen.

De reglementering van het gebruik van ontplofbare stoffen behoort tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid. Bijgevolg kan de decreetgever zich niet beroepen op zijn bevoegdheid om de federale basisnormen inzake brandveiligheid aan te vullen met specifieke normen in het kader van de aan hem toegewezen bevoegdheden.

Met het invoeren van een principieel verbod op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers en carbuurkanonnen, heeft de decreetgever een aangelegenheid geregeld die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort. Evenmin is voldaan aan de voorwaarden voor de uitoefening van de impliciete bevoegdheden. De weerslag van het bestreden decreet op de federale aangelegenheid inzake de reglementering van het gebruik van ontplofbare stoffen is immers niet marginaal.

Het absoluut verbod op het oplaten van wensbalonnen heeft dan weer een marktuitsluitend effect, wat de uitoefening van de bevoegdheid inzake productnormen door de federale wetgever in de praktijk onmogelijk maakt. Dit houdt een schending in van het grondwettelijk beginsel van de federale loyaliteit.

Hieruit volgt dat de middelen die een schending van de bevoegdheidverdelende regels aanvoeren, gegrond zijn en het bestreden decreet dient te worden vernietigd. Aangezien de overige aangevoerde middelen niet zouden kunnen leiden tot een ruimere vernietiging, dienen zij niet te worden onderzocht.

3. Besluit

Het Hof vernietigt het decreet van het Vlaamse Gewest van 26 april 2019 « houdende een reglementering op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers, carbuurkanonnen en wensballonnen » omdat het principiële verbod op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers, carbuurkanonnen en wensballonnen de bevoegdheidverdelende regels schendt. Het Hof gaat niet in op het verzoek van de Vlaamse Regering om de gevolgen van het vernietigde decreet te handhaven. De vernietiging doet geen afbreuk aan het vuurwerkverbod bepaald in artikel 7, § 2, van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals vervangen bij artikel 3 van het ministerieel besluit van 28 november 2020.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel “media” van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)